

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costăș Valentina, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoreiei Bălți din 02 aprilie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Cvasniuc Serghei Stepan, născut la 11 martie 1983, originar al s. Păscăuți, r-l Rîșcani, domiciliat mun. Bălți, str. I. Franco. 17/1 ap. 25A.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 25.06.2013 - 02.04.2015;

instanța de apel: 29.04.2015 - 09.12.2015;

instanța de recurs: 04.03.2016 - 24.05.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Asupra admisibilității recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoreiei Bălți din 02 aprilie 2015, Cvasniuc Serghei, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea dreptului de a exercita funcție de răspundere în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Cvasniuc Serghei s-a considerat condiționată, fiindu-i aplicat un termen de probațiune de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul Cvasniuc Serghei, deținând în baza ordinului MAI nr. 116 EF din 03 octombrie 2010, funcția de polițist, polițist șofer al Batalionului de Patrulă și Santinelă al Comisariatului de poliție mun. Bălți, având gradul special de sergent major de poliție și fiind astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal - persoană publică, investită cu drepturi

și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997, alin. (2) art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art.12-15 din Legea Republicii Moldova nr.416- XII din 18 decembrie 1990 „cu privire la poliție”, lit. a), b) pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10 mai 2006, care îl obligau să nu supună pe nimeni la tortură, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a săvârșit infracțiunea de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe:

Astfel, Cvasniuc Serghei, fiind persoană publică și acționând cu titlu oficial, angajat al Ministerului Afacerilor Interne, împreună cu colegul său de serviciu, polițistul Lăzărescu Valeriu, la 10 ianuarie 2013, conform dislocării forțelor și mijloacelor Batalionului Patrulă și Santinelă al Comisariatului de poliție mun. Bălți, au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice pe auto-patrula nr. 101 cu numerele de înmatriculare MAI 2056, având obligațiunea de a patrula sectorul „Centru”, mun. Bălți, în continuare, la 11 ianuarie 2013 ora aproximativ 02:30, Cvasniuc Serghei s-a apropiat cu automobilul de serviciu la oprirea centrală de autobuse din mun. Bălți, în preajma căreia se afla minorul Guțu Valentin, împreună cu prieteni săi: Spînu Natalia și Zaharciuc Irina. Având careva suspecții că ultimii au comis careva acte de huliganism, Cvasniuc Serghei fiind persoană care acționează cu titlu oficial, urmărind scopul de a-l pedepsi pe cet. Guțu Valentin pentru un act pe care acesta l-ar fi comis, fără temei și necesitate, intenționat, în mod ilegal, pentru a-și demonstra supremația, l-a supus pe ultimul unui tratament inuman și degradant manifestat prin bruscare și lovire cu bărbia de capota din fața automobilului lui de serviciu, apoi l-a urcat cu forța în această unitate de transport.

Ulterior, Cvasniuc Serghei fiind deja în salonul automobilului, a urcat cu genunchiul deasupra lui Guțu Valentin, care era întins cu fața în jos pe bancheta din urmă a automobilului, unde inculpatul l-a lovit de câteva ori pe minor cu genunchiul în regiunea cutiei toracice, încătușându-i mâinile. În scurt timp, Guțu Valentin a fost transportat la sediul Comisariatul de poliție Bălți, care este situat pe str. Ștefan cel Mare 50, mun. Bălți, unde a fost constatată identitatea și vârsta

acestuia. Ulterior, în incinta acestei instituții, Cvasniuc Serghei l-a urmat pe Guțu Valentin la veceu, unde ultimul a fost descătușat. După ce Guțu Valentin și-a satisfăcut necesitățile fiziologice, din nou a fost doborât la pământ de către Cvasniuc Serghei, ultimul acționând cu bună-știință asupra unui minor, i-a mai aplicat multiple lovituri cu genunchiul în regiunea cutiei toracice, fiindu-i răsucite și încătușate mâinile la spate.

Aceste acțiuni ilegale ale lui Cvasniuc Serghei, i-au cauzat victimei Guțu Valentin leziuni corporale și suferințe fizice, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 131 „D” din 20 mai 2013, leziuni corporale medii, exprimate prin fractura de cap-os V metacarpian pe dreapta, precum și multiple echimoze pe suprafețele anterior-laterale ale gâtului în treimea superioară cu extindere pe medie și inferioară, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violența fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul minorului, deoarece acesta nu opunea rezistență și nu comitea careva acțiuni ilegale, fiindu-i, însă, umilită demnitatea.

Astfel acțiunile inculpatului au fost încadrate în prevederile art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, cu indicii calificativi: *cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice, săvârșite cu bună știință asupra unui minor, de o persoană cu funcție de răspundere, care din imprudență a cauzat o vătămare medie a integrității corporale, care reprezintă tratament inuman și degradant.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, pe motivul blândeții pedepsei, solicitând casarea sentinței Judecătoriei mun. Bălți din 02 aprilie 2015, în privința lui Cvasniuc Serghei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acestuia să-i fie aplicată în temeiul art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, pedeapsa de 4 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și a exercita o anumită activitate în organele MAI, pe un termen de 5 ani.

În argumentarea cererii de apel a invocat, că este de acord cu circumstanțele de fapt și de drept constatate de prima instanță, însă nu este de acord cu pedeapsa stabilită inculpatului Cvasniuc Serghei, care o apreciază extrem de blândă, fiind vădit neproportională celor comise de către inculpat și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal.

3.1. Împotriva sentinței instanței de fond, a declarat apel inculpatul Serghei Cvasniuc, prin care a solicitat, casarea totală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Serghei Cvasniuc să fie achitat de sub învinuirea în temeiul art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel a invocat următoarele:

- prin sentință emisă s-a considerat probată acuzarea formulată, concluzie întemeiată pe o apreciere arbitrară, părtinitoare a probelor administrate de către partea acuzării și ignorarea argumentelor apărării;

- din conținutul sentinței contestate rezultă că, instanța de fond a dat o apreciere greșită probelor cercetate, fără a fi relevate criteriile și raționamentele utilizate în cadrul aprecierii lor;

- în cadrul urmăririi penale, aflând despre fractura degetului la Guțu Valentin și admițând că acesta putea să apară în timpul aplicării neglijente a mijloacelor speciale sub forma de cătușe, a reparat pretențiile materiale formulate de către părinți în partea tratamentului acordat acestuia, însă, nu a recunoscut nici o dată faptul, că a urmărit intenționat cauzarea de leziuni corporale lui Guțu Valentin sau pedepsirea acestuia pentru că era minor;

- în sensul acuzației formulate în cadrul cauzei penale date, aplicarea forței fizice și mijloacelor speciale a fost apreciată drept „fără temei și necesitate, pentru demonstrarea supremației”, însă, această afirmație, ca de altfel și concluzia instanței despre „comportamentul de o prejudiciere socială neînsemnată exprimată de către minorul Guțu Valentin”, sânt contrare circumstanțelor de fapt și cadrului normativ în vigoare la data incidentului;

- acuzarea nu a probat, iar instanța de fond nu a motivat prin ce urmează să se probeze intenția primară de a cauza intenționat lui Guțu Valentin o durere fizică, urmată de cauzare din imprudență a unei vătămări mai grave. Din circumstanțele de fapt cercetate și reținute, rezultă în mod indubitabil intervenția legală și îndreptățită de sarcina de serviciu de asigurare, apărare și menținere a ordinii publice, aplicarea forței fizice și mijloacelor speciale fiind o contramăsură, admisă și necesară într-o societate democratică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, apelul declarat de către procuror a fost respins, iar apelul declarat de către inculpatul Cvasniuc Serghei, admis, casată sentința, rejudecată cauza penală cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, după cum urmează:

Cvasniuc Serghei Stepan, se achită de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis, că inculpatul Cvasniuc Serghei a fost pus sub învinuire de organul de urmărire penală pentru faptul, că el deținând în baza ordinului MAI nr. 116 EF din 03 octombrie 2010, funcția de polițist,

polițist șofer al Batalionului de Patrulă și Santinelă al Comisariatului de poliție mun. Bălți, având gradul special de sergent major de poliție și fiind astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal - persoană publică, investită cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997, alin. (2) art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 12-15 din Legea Republicii Moldova nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 „cu privire la poliție”, lit. a), b) pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10 mai 2006, care îl obligau să nu supună pe nimeni la tortură, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a săvârșit infracțiunea de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe:

Astfel, Cvasniuc Serghei Stepan, fiind persoană publică și acționând cu titlu oficial, angajat al Ministerului Afacerilor Interne, împreună cu colegul său de serviciu, polițistul Lăzărescu Valeriu, la data de 10 ianuarie 2013, conform dislocării forțelor și mijloacelor Batalionului Patrulă și Santinelă al Comisariatului de poliție mun. Bălți, au intrat în serviciul de menținere a ordinii publice pe auto-patrula nr. 101 cu numerele de înmatriculare MAI 2056, având obligațiunea de a patrula sectorul „Centru” mun. Bălți. În continuare, la 11 ianuarie 2013, ora aproximativ 02:30, Cvasniuc Serghei s-a apropiat cu automobilul de serviciu la oprirea centrală de autobuse din mun. Bălți în preajma căreia se afla minorul Guțu Valentin împreună cu prietenii săi: Spînu Natalia și Zaharciuc Irina. Având careva suspiecții că ultimii au comis careva acte de huliganism, Cvasniuc Serghei fiind persoană care acționează cu titlu oficial, urmărind scopul de a-l pedepsi pe cet. Guțu Valentin pentru un act pe care acesta l-ar fi comis, fără temei și necesitate, intenționat, în mod ilegal, pentru a-și demonstra supremația, l-a supus pe ultimul unui tratament inuman și degradant manifestat prin bruscare și lovire cu bărbia de capota din fața automobilului lui de serviciu, apoi l-a urcat pe acesta cu forța în această unitate de transport.

Ulterior, Cvasniuc Serghei fiind deja în salonul automobilului, a urcat cu genunchiul deasupra lui Guțu Valentin care era întins cu fața în jos pe bancheta din

urmă a automobilului, unde inculpatul l-a lovit de câteva ori pe minor cu genunchiul în regiunea cutiei toracice, încătușându-i mâinile. În scurt timp, Guțu Valentin a fost transportat la sediul Comisariatul de poliție Bălți, care este situat pe str. Ștefan cel Mare 50, mun. Bălți, unde a fost constatată identitatea și vârsta acestuia. Ulterior, în incinta acestei instituții, Cvasniuc Serghei l-a urmat pe Guțu Valentin la veceu, unde ultimul a fost descătușat. După ce Guțu Valentin, și-a satisfăcut necesitățile fiziologice, din nou a fost doborât la pământ de către Cvasniuc Serghei, ultimul acționând cu bună-știință asupra unui minor, i-a mai aplicat multiple lovituri cu genunchiul în regiunea cutiei toracice, fiindu-i răsucite și încătușate mâinile la spate.

Aceste acțiuni ilegale ale lui Cvasniuc Serghei i-au cauzat victimei Guțu Valentin leziuni corporale și suferințe fizice, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 131 „D” din 20 mai 2013, leziuni corporale medii, exprimate prin fractura de cap-os V metacarpian pe dreapta, precum și multiple echimoze pe suprafețele anterior-laterale ale gâtului în treimea superioară cu extindere pe medie și inferioară, ceea ce i-a cauzat dureri fizice și suferințe psihice, violență fizică care nu era necesară, nefiind determinată de comportamentul minorului, deoarece acesta nu opunea rezistență și nu comitea careva acțiuni ilegale, fiindu-i, însă, umilită demnitatea, fiind incriminată lui Cvasniuc Serghei, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal.

Prin sentința judecătoreiei Bălți din 02 aprilie 2015, inculpatul Cvasniuc Serghei a fost condamnat în baza învinuirii înaintate în baza art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, însă instanța de apel, a considerat necesar de a respinge soluția primei instanțe drept ca fiind una neîntemeiată, deoarece nici una din probele acumulate de organul de urmărire penală nu confirmă existența elementelor infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, în acțiunile lui Cvasniuc Serghei și consideră necesar de a emite o hotărâre nouă în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, privind achitarea lui Cvasniuc Serghei de sub învinuirea adusă, deoarece în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii de tortură, tratament inuman și degradant.

Totodată, instanța de apel a indicat că, din conținutul sentinței primei instanțe, se stabilește, că la baza sentinței de condamnare au fost reținute întru totul probele acuzării și în baza acestor probe a fost reținut în acțiunile lui Cvasniuc Serghei comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel examinând circumstanțele cauzei și probele în ansamblu, nu a putut susține concluzia primei instanțe, deoarece totalitatea de probe acumulate de organul de urmărire penală, nu pot fi reținute drept temei de condamnare a lui

Cvasniuc Serghei.

În situația dată instanța de apel a concluzionat, că prima instanță incorect a studiat infracțiunea incriminată inculpatului fără a ține cont de circumstanțele cauzei și lipsa unui element principal al infracțiunii de tortură, a emis o sentință de condamnare a lui Cvasniuc Serghei.

Instanța de fond corect a dat apreciere probelor scrise și declarațiilor martorilor și a părții vătămate, care confirmă provocarea leziunilor corporale lui Guțu Valentin, provocarea acestor leziuni în urma acțiunilor comise de Cvasniuc Serghei, la fel confirmă comiterea acțiunilor indicate în rechizitoriu, anume în exercițiul funcției și deținând statut de persoană publică, contrar circumstanțelor cauzei a reținut în acțiunile lui Cvasniuc Serghei, existența scopului special sau a unui motiv special.

Instanța de apel, a indicat că, la aprecierea declarațiilor părții vătămate Guțu Valentin, a martorilor Guțu Raisa, Guțu Valeriu, Gorea Serghei, Lazarescu Valerii, Răciula Vasile, Guțu Denis, Guțul Octavian, Morarenco Andrei și a inculpatului Cvasniuc Serghei, instanța de fond într-un total le-a reținut în calitate de probe ce confirmă vinovăția lui Cvasniuc Serghei în comiterea infracțiunii imputate, însă atât instanța de fond cât și organul de urmărire penală au trecut cu vederea esența acestor declarații, care exclud prezența scopului special, cât și a motivului special, care sunt părți componente ale laturii subiective, fără de care fapta nu poate fi apreciată drept una prejudiciabilă.

Totodată, instanța de apel a menționat că, declarațiile indicate supra sunt unele consecvente, certe și cu lux de amănunte care urmează a fi apreciate în susținerea apărării, dar nici cum în confirmarea învinuirii aduse lui Cvasniuc Serghei.

Instanța de apel, a indicat că, a fost confirmată existența leziunilor corporale la partea vătămată Guțu Valentin, ca rezultat al acțiunilor comise de Cvasniuc Serghei, însă aceste circumstanțe nu pot fi reținute automat drept urmări ale unui tratament inuman și degradant după cum este indicat în actul de învinuire și reținut de prima instanță, iar în conținutul învinuirii nu este clar în ce constau acțiunile ilegale ale lui Cvasniuc Serghei

Din conținutul învinuirii aduse la fel se stabilește, că Cvasniuc Serghei, a acționat cu scop de a pedepsi partea vătămată Guțu Valentin și a-și demonstra supremația față de el, însă nici una din probele acuzării nu pot fi reținute în sensul dat.

Din declarațiile părții vătămate Guțu Valentin și a martorilor audiați se confirmă folosirea băuturilor alcoolice, la fel se confirmă încălcarea ordinii publice din partea lor și cu atât mai mult se confirmă opunerea de rezistență de către Guțu

Valentin precum și refuzul lui de a se deplasa în incinta inspectoratului de poliție. Aceste circumstanțe se confirmă prin declarațiile lui Guțu Raisa care a explicat *"...polițiștii i-au spus să urce în mașină, la care el a răspuns că nu este de acord..."*, declarațiile lui Guțu Valeriu *"Fiul meu mi-a spus, că el se afla la oprire și a fost bătut pentru că nu a dorit să se urce în mașină..."*, declarațiile lui Guțu Denis *"...Valentin nu dorea să urce în mașină și polițiștii l-au urcat cu forța, la fel l-au încătușat ca să-l ia la Comisariat"*. Pe lângă declarațiile menționate, comportamentul agresiv a persoanelor reținute și necesitatea aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale se mai confirmă prin înregistrarea video examinată în instanța de apel, din care se confirmă, că persoanele reținute prelungeau comportamentul agresiv chiar în incinta inspectoratului de poliție în prezența colaboratorilor de poliție, inclusiv și în prezența părinților Guțu Raisa și Guțu Valeriu. Pe lângă comportamentul agresiv în incinta inspectoratului, din înregistrarea video se mai confirmă comportamentul agresiv și în incinta instituției medicale. La fel din înregistrarea video s-a stabilit încercările unui colaborator de poliție care nemijlocit încearcă să-l liniștească pe Guțu Denis, la fel s-a stabilit adresarea cuvintelor necenzurate de persoanele reținute în incinta Inspectoratului de Poliție, precum și acțiunile violente a lor întreprinse în incinta inspectoratului.

În situația dată instanța de apel, a considerat incorectă soluția instanței de fond, deoarece din cumulul de probe: declarațiile martorilor și înregistrarea video, coroborate cu declarațiile martorului Morarenco Andrei, care a apreciat acțiunile inspectorului de poliție drept necesare și legale *„Comportamentul polițiștilor era corect în opinia mea, își îndeplineau funcțiile”*.

Reieșind din aceste circumstanțe instanța de apel a menționat, că inculpatul Cvasniuc Serghei, a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale și nu poate fi condamnat pentru executarea atribuțiilor de serviciu, cu atât mai mult, că legislatorul a prevăzut survenirea unor urmări negative în urma exercitării atribuțiilor de serviciu a colaboratorilor de serviciu, menționând despre excluderea răspunderii în astfel de situații.

Organul de urmărire penală a prezentat în fața instanței de fond un șir de acte procesuale în confirmarea învinuirii aduse lui Cvasniuc Serghei, însă instanța de apel nu le-a admis în susținerea actului de condamnare primit de prima instanță, în situația în care nici una din aceste probe scrise nu poate confirma intenția inculpatului pentru o astfel de infracțiune, cum este scopul special și motivul special.

După cum este indicat mai sus, instanța de fond a reținut în calitate de probe înștiințarea punctului traumatologie, raportul de constatare medico-legală nr. 27 și

raportul de expertiză medico-legală nr. 131 D din 20 mai 2013, raport de expertiză psihiatrico-legală nr. 185 din 24 mai 2013, însă instanța de apel a precizat că, nu este clar în ce mod aceste acte procesuale dovedesc vina lui Cvasniuc Serghei în comiterea infracțiunii de tratament inuman și degradant, în situația în care aceste acte nu confirmă intenția directă în apariția acestor leziuni, cum nu pot confirma intenția directă nici proces-verbal de recunoaștere din 07 martie 2013, proces-verbal de ridicare a bunurilor din 07 martie 2013, proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 07 martie 2013, proces-verbal de recunoaștere din 09 martie 2013, proces-verbal de ridicare a documentelor din 27 martie, proces-verbal de recunoaștere a persoanei din 03 mai 2013, informația din 14 mai 2013, proces-verbal de ridicare a documentelor din 18 mai 2013, cererea lui Guțu Raisa, proces-verbal de cercetare a obiectului din 20 mai 2013, procesele-verbale de confruntare din 22 mai 2013, proces-verbal de cercetare a obiectului din 24 mai 2013, informația din 17 mai 2013, proces-verbal de confruntare din 24 iunie 2013 care confirmă doar persoana inculpatului Cvasniuc Serghei implicată în acțiunile de reținere și transportare a lui Guțu Valentin în incinta inspectoratului de poliție, circumstanțe care nici nu au fost negate de nimeni, din start fiind recunoscute de Cvasniuc Serghei.

Totodată, instanța de apel a menționat că, apelul declarat de către procuror cu privire dezacordul acestuia cu pedeapsa stabilită inculpatului, în situația în care instanța de apel a ajuns la concluzia, despre lipsa elementelor de infracțiune în acțiunile lui Cvasniuc Serghei, respectiv nu poate merge vorba despre analiza temeiurilor de aplicare a unei pedepse privative de libertate în legătură cu ce apelul procurorului urmează a fi respins ca neîntemeiat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar, de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costăș Valentina, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare.

Recurentul în motivarea recursului declarat, invocă faptul că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, nefiind decacord cu aprecierea probelor de către instanța de apel. În ce privește sentința, procurorul indică, că prima instanță corect a apreciat probele acuzării, însă neîntemeiat a aplicat art. 90 Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială a hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Recurentul a criticat decizia contestată, invocând temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe care instanța de recurs îl consideră prezent și își va argumenta poziția sa pe acest episod în felul următor:

Conform actului de învinuire înaintat de procuror, fapta inculpatului a fost încadrată în prevederile art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, *tortură - cauzarea intenționată a unei dureri sau a suferinței fizice, săvârșite cu bună știință asupra unui minor, de o persoană cu funcție de răspundere, care din imprudență a cauzat o vătămare medie a integrității corporale, care reprezintă tratament inuman și degradant.*

Prima instanță l-a recunoscut vinovat de infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, aplicându-i o pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea dreptului de a exercita funcție de răspundere în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Cvasniuc Serghei s-a considerat condiționată, fiindu-i aplicat un termen de probațiune de 2 ani.

Instanța de apel a casat sentința și rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre prin care inculpatul Cvasniuc Serghei a fost achitat de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. a), e), f) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, bazându-se pe declarațiile inculpatului Cvasniuc Serghei, părții vătămate Guțu Valentin cât și a martorilor Guțu Raisa, Guțu Valeriu, Gorea Serghei, Lazarescu Valerii, Răciula Vasile, Guțu Denis, Guțu Octavia, Morarenco Andrei.

Instanța de apel reieșind din aceste probe a conchis că inculpatul a acționat conform obligațiilor de serviciu și nu a săvârșit fapte infracționale.

Totodată, instanța de apel a indicat că și din declarațiile părții vătămate Guțu Valentin și a martorilor audiați, se confirmă faptul că aceștia au încălcat ordinea publică și că partea vătămată a opus rezistență precum și a refuzat să se deplaseze spre Inspectoratul de poliție, astfel încât acțiunile inculpatului Cvasniuc Serghei au fost legale.

Astfel, instanța de apel, ignorând integral cumulul de probe administrate la dosar, fără a aprecia în decizia sa selectând doar câteva probe, a conchis că: *„...în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii imputate și anume nu a fost demonstrată intenția inculpatului... că din declarațiile martorilor s-a demonstrat cu certitudine că inculpatul a acționat conform obligațiilor sale serviciu”,* concluzii ce vin în contradicție cu declarațiile martorilor, părții vătămate cât și cumulul de probe

administrare în respectiva cauză penală: *raportul de expertiză medico-legală nr. 131 din 20.05.2013 (f.d. 20, vol. II); înștiințarea parvenită din punctul traumatologic al spitalului mun. Bălți în privința cet. Guțu Valentin, căruia i s-a stabilit diagnosticul „fractură închisă a osului metacarpal V” (f.d. 6, vol. I); raport de constatare medico-legală nr. 27 din 22.01.2013 (f.d. 10, vol. I); cererea reprezentantului legal al părții vătămate, Guțu Raisa prin care se adeverește faptul că Cvasniuc Serghei i-a recuperat total cheltuielile suportate în urma acestui incident (f.d. 120, vol. I) etc.*

Instanța de apel respinge aceste probe prin afirmația că acestea nu demonstrează intenția inculpatului de a săvârși infracțiunea imputată.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de apel, ignorând cumulul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile inculpatului, fără a indica care a fost necesitatea de a reține persoana și a-i cauza dureri și suferințe fizice.

Mai mult ca atât Colegiul penal lărgit, menționează că conform prevederilor CEDO se interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante.

Spre deosebire de majoritatea normelor materiale ale Convenției și ale Protocoloalelor nr. 1 și nr. 4, articolul 3 nu conține prevederi care să permită excepții, iar, conform articolului 15 par. 2, nici o derogare de la prevederile sale nu este permisă, chiar dacă este cazul unui pericol public care amenință viața națiunii. Pe lângă faptul că art. 3 al CEDO interzice maltratarile, el mai impune investigarea adecvată a pretensei maltratări și întreprinderea de măsuri pentru a le preveni .

Totodată, instanța de apel eronat a interpretat Legea privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, nr. 218 din 19.10.2012, deoarece în așa caz aceasta ar veni în contradicție cu prevederile art. 3 și art. 15 par. 2 CEDO.

Art. 6 alin. (1) al Legii specificate mai sus indică clar că *„Se va evita, pe cât este posibil, aplicarea forței fizice împotriva minorilor, în cazul când vârsta acestora este evidentă sau este cunoscută”*.

Așadar, din declarațiile martorilor cât și a probelor cumulate la dosar nu s-a impus necesitatea aplicării forței fizice de către inculpatul Cvasniuc Serghei, în urma căreia a cauzat o vătămare medie părții vătămate.

În acest context, Colegiul menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor

cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie să se bazeze pe prevederile legale. Convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

Raportând cele indicate la speța supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel s-a expus prematur doar asupra câtorva probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neelucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, ca urmare fiind prematură soluția instanței de apel privind neîntrunirea în acțiunile inculpatului elementele infracțiunii imputate.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui Cvasniuc Serghei, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat un grup de probe, ignorând o parte din probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Astfel, Colegiul constată că și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit, să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, prezența sau lipsa în acțiunile inculpatului a infracțiunii incriminate, și să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Costaș Valentina, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Cvasniuc Serghei Stepan*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Publicată integral **21 iunie 2016**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu